

Premiere League-pengene

Disse leverer rapporten:

Journalist Torgeir P. Krokfjord

Disse har bidratt:

Nina Hansen (foto)

Ola Strømman (utvikler)

John Rasmussen, sportssjef

Siri Gedde-Dahl, gravesjef

Forsidebilde:

Erling Braut Haaland og faren Alfie fotografert i begravelsen til fotballagent Mino Raiola - mannen som var Haalands representant fram til sin bortgang i april i 2022. Et av Raiolas selskaper var sentralt i vår graving. Foto: Jean Ottonello / Best Images

Oslo, 15. januar 2024

Kontaktadresse: Torgeir P. Krokfjord, Dagbladet, tpk@db.no, tlf 47 41 49 69

INNHold

1 Innledning	1
1.1 Dagbladet har avslørt	1
1.2 Innledning	1
1.3 Problemstillingen tar form	2
1.4 Tidsbruk	2
2 Metode	2
2.1 Metode: Fantasy Premier League	2
2.2 Metode: Companies House	3
2.2 Metode: Bruk av eksperter	4
2.3 Skatteparadis-graving.....	4
2.2.1 Selskapsnavn.....	4
2.2.2 Ny åpenhet i Companies House	5
2.2.3 Åpne databaser.....	6
2.2.4 Avslag på Cayman	6
2.4 Metode: Python.....	6
2.2.5 Profesjonelle stråmenn.....	7
2.2.6 Selskapsnumrene.....	7
3 Spesielle erfaringer	8
3.1 Trusler om søksmål.....	8
4 Sikkerhet og etikk	10
5 Konsekvenser	10
6 Artikkelliste.....	11

1 Innledning

1.1 Dagbladet har avslørt

- At verdens mest kjente fotballagent opprettet ny virksomhet nesten ni måneder etter at han døde. Saken granskes fortsatt av britiske skattemyndigheter.
- At flere av verdens største fotballstjerner har eller har hatt selskaper i skatteparadiser: Norges største idrettsstjerne, Erling Braut Haaland, har sammen med sin far og sin finansrådgiver opprettet tre selskaper i skatteparadiset Luxembourg. Mohamed Salahs navn er å finne i skatteparadiset Cayman-øyene. Kevin de Bruyne har hatt selskap på Guernsey, og er nå i Luxembourg. Paul Pogba og Hendrikh Mkhitaryan har oppbevart penger på Jersey.
- At samme rådgivningsfirma, Saffery Champness, jobber med flere titalls av Premier Leagues største stjerner. Blant dem Norges egen Martin Ødegaard.
- At Saffery Champness også har hatt en rolle i flere av norsk fotballs mest kontroversielle saker – i sfæren rundt den kontroversielle fotballagenten Rune Hauge i skatteparadiset Guernsey.
- At Saffery Champness også var i kulissene da emiren av Qatar ga en jumbojet i gave til Tyrkias president Erdogan i en politisk brennbar overlevering etter lang tids diplomatisk strid mellom Saudi-Arabia og Qatar.
- At flere stjerner, med Mohamed Salah i spissen, har rigget selskapene sine for å spare store penger i skatt om de vil avslutte karrieren i eksempelvis Saudi-Arabia.
- At Jack Grealish, Mason Mount og flere andre Premier League-profiler har kjøpt selskapene sine av en profesjonell stråmann som også har solgt selskap til rådgiveren til Usbekistans korrupsjonsdømte prinsesse. Stråmannen, ukjente Graham Michael Cowan (83), har opprettet over 50 000 selskaper og er ifølge våre funn en av de største aktørene innen den kontroversielle stråmannsbransjen i Storbritannia.
- At en finansmann i skatteparadiset Jersey jobbet med både stjerner og klubber i Premier League – og på si tok oppdrag for en bedrageridømt, russisk oligark.

1.2 Innledning

Hva skjer med en ung mann fra Norge når han tar steget inn i den aller ypperste fotballeliten i verdens største idrett?

Hvor blir det av alle milliardene som flommer inn, og ut, av verdens beste liga? Og hva gjør i så fall en ung norsk mann når noen av disse pengene strømmer rett inn på lønnskontoen hans?

De spørsmålene dukket opp hos journalist Torgeir Krokfjord en fredag på seinhøsten 2022. Som så mange andre fredager ble litt av kvelden brukt til å lese seg opp på britiske og norske medier før en ny Premier League-runde. Spesielt for å gjøre de rette prioriteringene på Fantasy Premier League-laget.

Nettspillet, som ble lansert av Premier League til 2006/2007-sesongen, har de siste årene blitt en kjempehit også i Norge. Hundretusenvis av nordmenn sitter hver helg og flikker på laget sitt – der du «kjøper» spillere og setter opp et lag basert på ekte spillere og den ekte fotballrunden. Spillerne får så poeng etter hva de foretar seg på banen. Vi kommer tilbake til Fantasy Premier League.

Tankerekka den fredagen ble nemlig til en idé om å se nærmere på økonomien til mannen som allerede var etablert som verdens kanskje største fotballstjerne: Erling Braut Haaland. Den ideen igjen, ble til et prosjekt som skulle avsløre en rekke nye opplysninger om økonomien til verdens største fotballstjerner. Informasjon som både Erling Braut Haalands rådgivere og andre profesjonelle aktører, skulle ta i bruk store ressurser for å stoppe.

Gravingen i Premier League-stjernenes økonomi ble nemlig også en kamp mot advokater og andre profesjonelle aktører som prøvde å stoppe Dagbladet i å gjøre jobben vår: Det var advokater, finansfolk og revisorer som truet oss med søksmål. En domstol på Cayman-øyene som praktiserte hemmelighet til det nivået at selv datoen for når en sak ble behandlet, var unntatt offentlighet.

Gjennom en serie på 16 artikler sporet vi de aller største stjernenes selskaper og bakmenn, både til skatteparadis og til intrikate selskapsstrukturer i forskjellige europeiske land. Flere av stjernene bruker de samme bakmennene og selskapene, og Dagbladets artikler belyser hittil ukjente maktstrukturer i fotballen.

Strukturer som kontrollerer og ivaretar den enorme økonomiske innflytelsen og makta de aller største fotballstjernene får i kraft av å være globale idoler.

Artiklene avdekket hvor kort veien er fra kjente fotballstjerner til kontroversielle næringslivsfolk, og viste også hvordan enorme pengesummer er i bevegelse utenfor offentlighetens søkelys.

1.3 Problemstillingen tar form

I desember 2022 tok Krokfjord med Haaland-ideen til sportssjef John Rasmussen og gravesjef Siri Gedde-Dahl. Etter samtaler ble ideen bygget ut til å gjelde alle Premier League-spillerne. Flere spørsmål ble notert ned:

Hvor har de pengene sine? Hva slags selskaper er de involvert i? Hvilke rådgivere har de?

Årlig skrives det tusenvis av saker om Premier League og de andre store fotballigaene. Ytterst få av artiklene handler om pengene og maktpersonene bak. Det ønsket vi å gjøre noe med. Premier League-stjernene er ikke bare store forbilder for barn og unge i hele verden, de er også en betydelig økonomisk maktfaktor i kraft av pengene de både tjener og skaper. Derfor mente vi at det er viktig å også belyse dem som trekker i trådene - utenfor det daglige rampelyset.

Det hele ble prosjektet «Premier League-pengene».

1.4 Tidsbruk

Torgeir P. Krokfjord jobbet på og av med prosjektet fra april til desember 2023. I tiden fra februar til påske lå prosjektet på vent på grunn av jobbing hos Dagbladet Magasinet. Prosjektet ble også lagt på is under store nyhetshendelser.

2 Metode

2.1 Metode: Fantasy Premier League

For å kunne kartlegge Premier League-spillernes økonomi og nettverk, trengte vi en komplett liste over alle spillerne.

Det var flere muligheter til å finne den lista, men ingen virket umiddelbart så fristende. På nettsidene til klubbene i ligaen står det oppført hvilke spillere som er i A-stallen, men det ville bli

en unødvendig stor jobb å gå inn på hver klubbs nettside og navigere seg fram til førstelagsstallen hos hver klubb. På Wikipedia lå det i de fleste tilfellene lister over førstelagsstallene – men også her måtte vi søke opp hver klubb og navigere oss fram til den gjeldende stallen. I tillegg ville ikke Wikipedia vært en god nok kilde i seg selv – så informasjonen måtte bli dobbeltsjekket, og jobben bli enda større.

Hvor kunne vi finne en komplett, oppdatert liste over spillerne fra alle klubbene i Premier League?

Svaret var Fantasy Premier League. Nettpillet utgis av Premier League selv, så informasjonen er verifisert og oppdatert. I det øyeblikk en spiller selges, lånes ut eller blir skadd, markeres det i spillet. I spillet inngår alle som har lisens for å representere klubbene i ligaen, og lista er dermed komplett – ned til hvert minste talent som akkurat rakk å bli innlemmet i førstelagsstallen før sesongstart.

Det var fortsatt en stor jobb å registrere alle navnene på de omkring 600 spillerne i den britiske eliteserien. Men Fantasy gjorde jobben mye enklere.

2.2 Metode: Companies House

Vi kopierte navnene på alle spillerne som var oppført i Fantasy Premier League, rett inn i nettløsningen til Companies House – det britiske selskapsregisteret. Så søkte vi opp en etter en.

Da fant vi fortløpende ut hvilke selskap de ulike spillerne hadde en rolle i – enten som «company director», løst oversatt til daglig leder. Eller som «person of significant control (PSC)» - største aksjonær. Til slutt satt vi med en liste på drøyt 400 selskaper, der Premier League-spillere hadde en rolle enten som daglig leder eller hovedaksjonær.

Der vi fant at en spiller var involvert i ett eller flere selskap, noterte vi ned navn på spilleren, link til selskapet og selskapsnummeret. Sistnevnte oppgis automatisk når du registrerer et britisk selskap, og står oppført på selskapets informasjonsside i Companies House. Selskapsnumrene skulle seinere bli brukt når vi ved hjelp av programmeringsspråket Python og større datasett undersøkte hvilke profesjonelle stråmenn som ble brukt av Premier League-stjernene – og hvilke øvrige forbindelser disse hadde.

I første omgang begynte vi å lete etter mønstre i selskapsoversikten vi nå hadde. Vi oppdaget flere interessante spor:

- **Selskapenes adresse.** Kartleggingen viste at noen få adresser ble brukt av svært mange spillere. Én adresse alene huset omkring 60 selskaper tilknyttet Premier League-spillere.

- 71 Queen Victoria Street, London, United Kingdom, EC4V 4BE.

Blant dem var et selskap drevet av Martin Ødegaard og broren. På samme adresse fant vi også selskapet Saffery Champness, som på sine nettsider oppga at de bisto «sports professionals» med blant annet skatteplanlegging. Selskapet bekreftet overfor oss at de bisto en rekke Premier League-spillere, og kartleggingen vår viste at Saffery Champness var den største enkeltaktøren som bisto spillere i Premier League.

- **Samarbeidspartnere.** Enkeltnavn på rådgivere, og også skatteselskaper, dukket også opp i selskapene til flere spillere. Ved å klikke oss videre på navnet til rådgiverne, oppdaget vi at enkelte rådgivere også bisto flere spillere. Blant dem var Julia Anne Hoyle – skatteeksperten i London som drev selskap sammen med Erling Braut Haaland.

- **Spør til skatteparadis:** Allerede her fikk vi en indikasjon på interessante spor til skatteparadis, blant annet spor som indikerte to av fotballverdenens aller største stjerner:

Et av Mohamed Salahs selskap i England, hadde vært drevet sammen med en finansmann bosatt på Cayman-øyene. I selskapet Universal Image Rights, som forvaltet bilderrettighetene til Chelsea-spiss Romelu Lukaku, hadde det i to perioder vært styremedlemmer i Luxembourg.

- **Selskapsnavn.** Flere av selskapsnavnene indikerte at dette var selskaper spillerne brukte til å håndtere såkalte «bildeinntekter» - inntekter fra reklameoppdrag, TV-opptredener og lignende.

2.2 Metode: Bruk av eksperter

Google-søk viste at det tidligere hadde vært flere store skattesaker både i Storbritannia og Norge vedrørende bildeinntekter.

Hvorfor?

Vi innså at vi trengte en ekspert å konsultere med: En som virkelig kunne britisk selskapsjuss, revisjon og idrettsøkonomi. Ett navn dukket opp bakerst i hjernebarken: Denis O'Connor.

Torgeir Krokfjord hadde møtt O'Connor allerede i 2010. Den gangen samarbeidet Torgeir Krokfjord og daværende kollega Espen Sandli med den nå avdøde, legendariske gravejournalisten Andrew Jennings – som hadde brukt Denis O'Connor som økonomieksperter i sin research av korrupsjon i FIFA og IOC. Det var Jennings som introduserte Dagbladet-journalistene for Denis O'Connor. Og med flere tiårs erfaring innen revisjon og bankvirksomhet, og flere BBC-dokumentarer under beltet, var Denis O'Connor mannen vi trengte. Han takket blidt ja til å bistå oss når vi hadde spørsmål, og ble en stor ressurs for prosjektet.

Vi spurte Denis O'Connor om forskjellen mellom lønnsinntekter og bilderrettigheter. Han forklarte:

- Lønna fra klubben betales rett inn på en britisk bankkonto, og skattlegges hardt. Alle inntekter over 125 000 pund - 1,6 millioner kroner - skattlegges totalt 47 prosent. Men de største stjernene har også store inntekter fra annet hold enn bare inntektene fra klubben. Det er reklameinntekter, sponsorinntekter og bilderrettigheter. Og hvis det er penger som kommer fra utlandet, vil jeg tro at de ofte sendes til et skatteparadis.

2.3 Skatteparadis-graving

Utfra både tidligere medieomtale, og det Denis O'Connor fortalte, var det altså grunn til å tro at vi ville kunne finne interessante ting i såkalte skatteparadis: Land, eller sågar områder innad i et land (som Delaware i USA), som har svært lave skattesatser.

Vi googlet, og oppdaget at både Luxembourg, Cayman-øyene, Jersey og Guernsey – land som har rykte på seg for å være notorisk lukkede – har søkbare selskapsregister. Der du kan få ut i hvert fall en del informasjon.

Det var bare ett problem: Ikke i noen av landene var det mulig å søke på verken person eller adresse. Med andre ord måtte du vite hva et selskap het, for å finne det i skatteparadisenes selskapsregistre.

2.2.1 Selskapsnavn

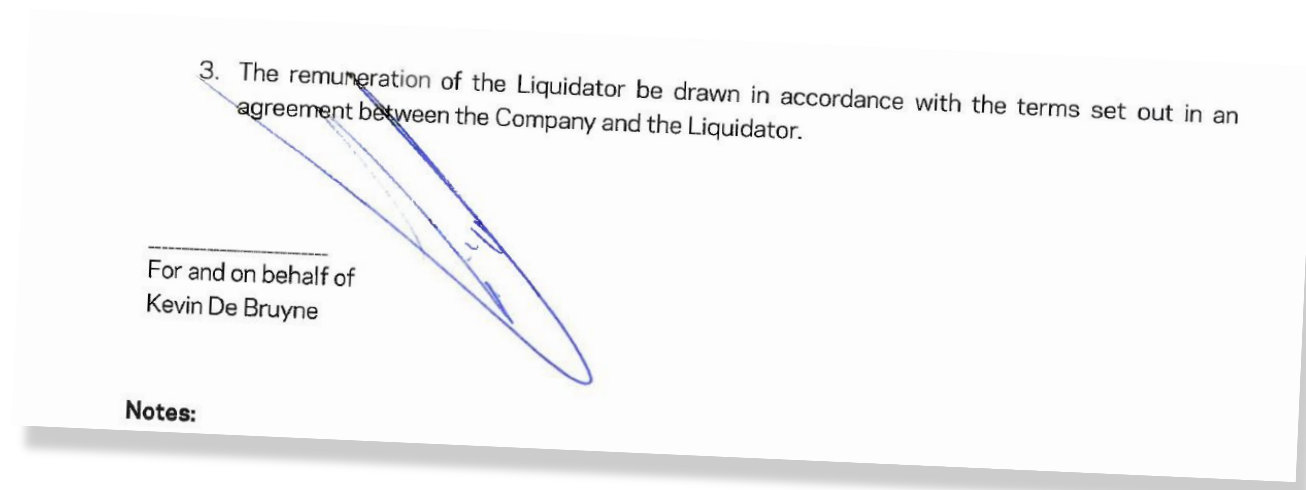
I vår drøyt 400 selskapsnavn sterke oversikt fra Companies House i England, oppdaget vi at flere spillere brukte samme navn på flere selskaper.

For å igjen trekke fram midtbanegeni Kevin de Bruyne på Manchester City – «hoffleverandør» for Erling Braut Haaland – hadde han registrert både MCB Holdings UK Ltd. (selskapsnr 10145683) og MCB Holdings Worldwide Ltd. (selskapsnr 11351758).

Vi hadde, som nevnt, oppdaget at de Bruyne hadde drevet britisk selskap med en rådgiver på Guernsey. Kunne det være at han hadde brukt samme selskapsnavn også der?

Vi søkte på «MCB», og fant selskapet MCB Holdings GG Limited. Vi gikk inn i den tilgjengelige informasjonen i registeret på Guernsey. Ulikt Companies House, eller for den del Brønnøysundregistrene i Norge, går det ikke an å klikke inn på et selskap og få opp en oversikt over involverte personer. Men i den kronologiske oversikten du får opp, ligger en del nedlastbar informasjon. Vi lastet ned det som vi kunne få tilgang til, mot et gebyr. Men heller ikke stiftelsesdokumenter – eller andre dokumenter vi gjennomgikk - fortalte oss hvem som faktisk hadde drevet selskapet fram til det ble slettet 1. desember 2020.

Jobber du med norske selskapsregistre er det ikke slettingsdokumentene du vanligvis kaster deg over. Men her var det de som avslørte hvem som i flere år hadde plassert inntekter på det notorisk lukkede skatteparadiset Guernsey i Den britiske kanal. Signaturen på dokumentene som erklærte at MCB Holdings GG skulle slettes fra registrene, tilhørte Kevin de Bruyne.

Figur 1 Her går det fram at Kevin De Bruyne signerte for selskapet i Guernsey.

Hva så med mannen som Kevin de Bruyne hadde etablert et brennhett samarbeid med i Manchester, vår egen superstjerne Erling Braut Haaland? Hans britiske selskap heter York Promotions, men det navnet hjalp oss ikke videre. I Norge fant vi imidlertid at Braut Haalands far, Alfie, hadde registrert selskapet Pillage 3 AS. I selskapsregisteret Bizweb framgår det at Pillage 3 var eid av Pillage 2 SARL – et selskaps registrert i Luxembourg. Da vi gikk inn i selskapsregisteret i Luxembourg og søkte på Pillage – engelsk for «plyndring» - fant vi at Erling og Alfie Haaland, sammen med finansrådgiver Egil Østenstad, [hadde opprettet tre selskaper i skatteparadiset midt i Europa.](#)

Ved å søke på selskapsnavn som allerede var i bruk i England, fant vi også skatteparadis-selskaper tilknyttet [en rekke andre stjerner i Premier League: På Jersey, Guernsey, Cayman-øyene og i Luxembourg.](#)

2.2.2 Ny åpenhet i Companies House

Sommeren 2022 hadde også Companies House lansert et utkast til en ny funksjonalitet som gjorde det lettere å gjøre research på skatteparadis-selskaper.

Endringen i registeret kom etter en lovendring som påla britiske næringsdrivende å registrere [faktisk eier innen januar 2023](#). Ved årsskiftet 2022-2023 var funksjonaliteten i Companies House i full drift, og den skulle gi oss ny informasjon om Whitmill – trust-selskapet på Jersey [som vi fra før hadde avslørt at jobbet med blant annet Paul Pogba og Mino Raiola](#). Den nye funksjonaliteten gjør at du kan søke opp selskap registrert i de britiske skatteparadisene – som Jersey og Guernsey – og få opp hvem som er den reelle eieren.

Slike søk gjør du ved å gå på Companies House sin nettside, gå på «Advanced Search», bla ned til «Company Type» og krysse av for [«Overseas Entity»](#) eller [«Overseas Company»](#).

Vi oppdaget at registeret ikke er ufeilbarlig, men at det også var nyttig for å finne ny informasjon om skatteparadis-kunder.

Vi søkte på adressen til Whitmill på Jersey, og fant da flere titalls selskaper registrert på Whitmills adresse. Mange av dem sto fortsatt med Whitmill som eier, eventuelt personer som Google-søk avdekket at jobbet hos Whitmill. Det indikerte at det fortsatt var mulig å skjule eierskap. Vi oppdaget likevel at [en trust i navnet til skipsreder Kristian Jebsen var registrert på adressen. Da vi kontaktet den mediesky, Sveits-bosatte rederen, bekreftet han et mangeårig kundeforhold til Whitmill](#). Vi oppdaget også et selskap som var deleid av en mann ved navn Chia-Hsing Wang. Google-søk avdekket at Wang, kjent som «Bruno Wang» i England, var en av Asias mest kjente rømlinger. Selv om han var etterlyst verden over, og hadde fått store beløp frosset i ulike land, hadde Wang hatt et kundeforhold til Whitmill samtidig som Jebsen og Premier League-aktørene.

2.2.3 Åpne databaser

Til å komplementere funnene våre fra skatteparadis-registrene og Companies House, brukte vi selskapsdatabasene [Open Corporates](#) – og spesielt [den åpne Offshore Leaks-databasen til ICIJ](#). Spesielt var den nyttig da vi researchet Saffery Champness – revisjonsselskapet som hadde flere titalls Premier League-spillere på kundelista. I ICIJ-databasen kunne vi kartlegge roller og historiske selskapsforbindelser for aktører vi hadde kommet over.

Det var med selskapsinformasjon fra ICIJ-databasen vi kunne slå fast at Saffery Champness hadde bistått i den politisk betente [gaveoverrekkelsen av et enormt privatfly, fra emiren av Qatar til Tyrkias president i 2018](#).

2.2.4 Avslag på Cayman

Saffery Champness-toppen som hadde bistått emiren av Qatar, heter Lisa Vizia. Fra sin base i skatteparadiset Guernsey, spesialiserte hun seg ifølge Safferys nettsider på klienter i Midtøsten. Hun trakk på selskapets nettside fram et rettsoppgjør hun hadde bistått i på Cayman-øyene – som gjaldt arv i en av Midtøstens rikeste familier. Vi spurte ulike Midtøsten-eksperter, som mistenkte at det var snakk om medlemmer av kongefamilien i Qatar. Det ønsket vi å få bekreftet.

Men der vi var blitt positivt overrasket over selskapsregistrene i skatteparadisene, møtte vi en annen holdning i domstolen. Vi kontaktet domstolen på Cayman-øyene for å få tilgang til eller informasjon om dommen. Svaret vi fikk var at til og med datoen for når dommen var avsagt, var unntatt offentlighet.

2.4 Metode: Python

Ved hjelp av spilleroversikten fra Fantasy Premier League, hadde vi funnet drøyt 400 selskaper tilknyttet spillere i den britiske eliteserien. Slik vi har redegjort for, hadde vi oppdaget at enkelte

adresser gikk igjen – noe som igjen hadde ledet oss til hvilke rådgivere og skatteselskaper spillerne brukte.

Men hvilke enkeltpersoner hadde bistått? Og hvilke forbindelser hadde disse?

2.2.5 Profesjonelle stråmenn

Ut fra en generell interesse for britisk journalistikk, og fagområder som hvitvasking og økonomisk kriminalitet, var vi klar over at selskapsregistrering i England var kontroversielt. London hadde i årevis vært kjent som en av byene der kriminelle registrerte anonyme selskaper. Problematikken hadde ikke minst blitt belyst, både i norske og utenlandske medier, etter Russlands invasjon av Ukraina. Da hadde britiske myndigheter måttet svare for hvorfor russiske oligarker hadde kunnet stue bort penger i London – for eksempel i form av luksuseiendom.

Det hadde i den sammenheng blitt rettet et søkelys mot [«fikserer»/«hjelpere» som bisto oligarkene](#). Vi var fra før også kjent med såkalte selskapsagenter – profesjonelle stråmenn – som registrerte selskaper og så solgte selskapene til andre: Oligarker, kriminelle, kjendiser eller andre, som ikke ønsket at deres navn skulle stå som grunnlegger av selskapene.

Da vi søkte opp og noterte ned de drøyt 400 selskapene tilknyttet Premier League-spillere, oppdaget vi at noen andre – ikke fotballrelaterte - navn gikk igjen.

Flest drev en 83 år gammel mann ved navn Graham Michael Cowan. Han hadde opprettet omkring 20 selskaper tilknyttet Premier League-spillere, deriblant stjerner som Mason Mount og Jack Grealish. Vi søkte på Graham Michael Cowans navn i Companies House – og oppdaget at han totalt hadde opprettet over 50 000 selskaper, solgt dem videre – og at han i majoriteten av selskapene gått ut av dem igjen.

Vi ønsket å finne ut hvilke andre, av personene som spillerne hadde registrert selskap med, som var profesjonelle stråmenn.

Skulle vi gjøre det manuelt, ville det være en enorm jobb bare å notere ned navn på alle involverte i de drøyt 400 selskapene vi hadde funnet – for ikke å snakke om å kartlegge disse personenes videre nettverk.

Hvordan kunne vi gjør dette på en enklere måte?

2.2.6 Selskapsnumrene

I researchen hadde vi kommet over en bloggpost fra et britisk IT-selskap (den er nå tatt av nett, men [er lagret her](#)). Den handlet om hvordan de hadde brukt programmering for å granske nettopp bruk av stråmenn – og å finne forbindelser mellom anonyme skallselskaper.

Da vi utarbeidet selskapslisten vår – med selskapene vi fant ved hjelp av Fantasy Premier League - hadde vi notert ned alle selskapsnumrene i et Excel-ark. Det dokumentet inneholdt med andre ord over 400 selskapsnummer tilknyttet spillere i Premier League.

Vi ønsket å finne ut hvor mange profesjonelle stråmenn som var inne i de drøyt 400 Premier League-selskapene. En måte å gjøre dette på var å kjøre selskapslista vår programmatisk mot en liste over selskapsnummer tilknyttet profesjonelle stråmenn. Da måtte vi først finne ut hvilke stråmenn vi skulle undersøke – og ikke minst klare å lage en liste over selskapene deres.

Temaet profesjonelle stråmenn var belyst en del i England fra før. I en stor rapport fra den [anerkjente grave-NGO'en Global Witness](#) og artikler blant annet i [The Times](#) framgikk det navn på

stråmenn med kontroversielle forbindelser. Vi brukte denne medieomtalen til å kartlegge navn på profesjonelle stråmenn med forbindelser til kriminelle, og satt da med en liste på ti profesjonelle stråmenn.

Vi søkte opp disse i Companies House, og fant ut hvilke selskaper de hadde opprettet. Ikke alle hadde registrert like mange som Graham Cowan (over 50 000) – men alle hadde minst 1000 selskaper i sitt navn. Med andre ord trengte vi en programmeringsløsning for å analysere dataene, og finne koblinger til Premier League-spillerne.

Companies House har åpne APIer som gjør det mulig å snakke maskin til maskin. To britiske programmerere hadde allerede kodet et skript - [CoHoSpider](#) – som kunne brukes til å laste ned data fra Companies House. Vi måtte imidlertid kode om informasjonen fra filformatet *json til Excel.

Med programmeringsspråket Python lastet vi først ned alle selskapsdata for de 400 - og så søkte vi opp de ti stråmennene og lastet ned dataene til deres selskap.

Så ble hvert enkelt selskapsnummer igjen slått opp og alle personer koblet til et selskap ble lagret i et Excel-dokument. Nå satt vi med en liste på nærmere 190 000 selskaper og personer.

Det var viktig for oss at ett selskap og én person gikk igjen på hver linje i regnearket. I Excel ble disse listene igjen sortert med pivot-tabeller for å gå gjennom de navn som gikk igjen mest og som var kjente.

Til slutt satt vi igjen med en liste på omkring 30 selskaper som Premier League-spillere hadde kjøpt av profesjonelle stråmenn – som også hadde jobbet med blant annet Paul Manafort, den korrupsjonssiktede politiske rådgiveren med flere diktatorer på kundelista og med håndlangeren til Usbekistans korrupsjonsdømte prinsesse (kjent fra Vimpelcom-saken). Vi [kunne dermed vise hvordan Premier League-spillernes penger krysser bane med pengene til tunge kriminelle – via de profesjonelle stråmennene](#).

3 Spesielle erfaringer

3.1 Trusler om søksmål

Den første saken der vi sendte ut spørsmål til samtidig imøtegåelse var avsløringen av Team Haalands tre selskap i Luxembourg. Der fikk vi svar på vanlig måte. Da vi jobbet med neste sak - [den tredelte spesialen om Erling Braut Haaland](#), var responsen en annen.

Vi kontaktet Julia Anne Hoyle, rådgiveren hans i London – og Rafaela Pimenta, agenten som tok over Haaland etter Mino Raiolas bortgang.

Først ble vi møtt med stillhet. Etter puring kom det svar fra Julia Hoyle. Der hun, selv om hun selv jobbet for skatte-, revisjons- og rådgivningsselskapet Brebners i London, henviste til Pimentas PR-ansvarlige Enrica Tarchi.

Da vi kontaktet Tarchi, fikk vi imidlertid ikke svar fra henne. Derimot ble vi 24. april kontaktet av en advokat – Oliver Sadler, i advokatfirmaet Centrefield i Manchester – som truet oss med søksmål om vi gikk videre med artiklene.

Slik vi har redegjort for både i artiklene og i denne rapporten, stammet opplysningene fra åpne kilder – primært selskapsdokumenter fra Norge, Storbritannia, Monaco og Luxembourg. Det hindret ikke advokat Sadler i å true oss med søksmål om vi omtalte informasjonen. Vi kontaktet Dagbladets advokat Hans Erik Johnsen i Wiersholm, som sammen med kollega Erlend Methi bisto oss i etiske og juridiske vurderinger rundt de kommende artiklene.

Vi måtte ta truslene Sadler kom med på alvor. Ikke minst fordi det var snakk om motparter som kunne finansiere søksmål både i Norge og England, uten å en gang merke det på bankkontoen. Det var Brebners – det store revisjonsfirmaet der Julia Hoyle jobbet. Det var den skarpskodde agent Rafaela Pimenta i Monaco. Og ikke minst var det fotballmilliardær Erling Braut Haaland, som var nevnt med navn i brevene fra advokat Sadler.

Samtidig kunne vi ikke la dette stoppe journalistikken. Det var heller ikke snakk om å trykke karakteristikk, grove adjektiv eller anonyme påstander. Artiklene besto av offentlig tilgjengelig informasjon vi, som første medium, hadde gravd fram – om noen av de største aktørene i norsk og internasjonal fotball. Samtidig er det ikke tilfeldig hvordan fakta blir framstilt, hvilke ord som brukes og i dette tilfellet – hvilket ansvar som legges på hver person. Vi diskuterte i flere runder hvor tett vi skulle knytte Erling Braut Haaland til selskapene rådgiverne riktignok hans drev – men der han selv ikke hadde noen formell rolle.

11. mai fikk vi et varsel fra Companies House, det britiske selskapsregisteret, om at det var utvikling i Une Limited – selskapet den juridiske striden sto om: Mino Raiola hadde nå gått ut av selskapet igjen. Ti måneder etter sin død, hadde Raiola dermed på nytt tatt grep i det britiske selskapsregisteret. Hvem var det som registrerte og avregistrerte selskapsroller i superagentens navn? Vi sendte nye spørsmål til Julia Anne Hoyle. I retur fikk vi nye trusler. Tilsynelatende hadde Hoyle og Brebners dårlig tid. I en e-post uten verken hilsen eller signatur, skrevet seint på kvelden 11. mai, sendte Hoyle et utkast til brevet som truet oss med søksmål. Dagen etter kom brevet offisielt fra firmaet.

I tett dialog med advokatene våre gikk vi grundig gjennom artiklene, også i lys av de konkrete anklagepunktene i trusselbrevene fra England. Ekstra runder med linje-for-linje gjorde at publiseringen ble utsatt med flere uker, men det var aldri tvil om at sakene skulle publiseres. Dette gjaldt ikke bare våre saker: Det ville få store konsekvenser for all norsk sportsjournalistikk om Team Haaland, eller andre profesjonelle aktører, skulle kunne stanse publiseringen av kritisk journalistikk.

Vi valgte selv å gå offentlig ut med truslene for å belyse hvilke metoder som ble forsøkt brukt for å stanse vårt arbeid. Truslene om søksmål ble nevnt både i artiklene og i en egen sak:

[Truer Dagbladet med søksmål.](#)

VG siterte vår sak, og publiserte som hovedsak på VG.no:

[Dagbladet: - Haaland-agent truer avisen med søksmål](#)

Også Whitmill, finansselskapet på Jersey som vi avslørte at hadde flere sentrale forbindelser i Premier League, valgte å true med rettslige skritt da vi stilte dem spørsmål. Vi fulgte samme prosedyre her – artiklene ble lest linje-for-linje av grave- og sportssjef, redaksjonsledelse, to advokater og sjefredaktør. Da vi var trygge på at det vi skrev var korrekt og i tråd med Vær Varsom-plakaten, valgte vi å omtale søksmålstruslene offentlig i artiklene.

Ingen av aktørene har faktisk truet Dagbladet med søksmål etter omtalen.

Engstelige eksperter

Et tankekors var at også eksperter vi var i kontakt med fryktet rettslige skritt – og brukte det som begrunnelse til hvorfor vi ikke fikk lov å bruke navnet deres på trykk.

I jobbingen med Erling Braut Haaland-spesialen kontaktet vi flere eksperter for å høre deres betraktninger og teorier om hva som kunne ha skjedd, da selskapet Une Limited ble opprettet ni måneder etter at største eier av død.

Vi var i kontakt med flere av Storbritannias ledende eksperter på selskapsjuss, regnskap og annet – personer med en lang rekke medieoppslag bak seg, store navn og tung erfaring. Men de nektet oss å bruke navnene deres på trykk, fordi de fryktet søksmål.

4 Sikkerhet og etikk

I brevene fra advokat Oliver Sadler prøvde han å pålegge oss ikke å nevne i artiklene at vi ble truet med søksmål. Det ønsket kunne vi ikke etterkomme. Det hadde høy offentlig interesse å belyse hvor langt de profesjonelle aktørene vi skrev om ville gå for å stoppe pressen. Det var også viktig å nevne søksmålstruslene for å vise at vi hadde gjort alt vi kunne for å innhente samtidig imøtegåelse fra både Erling Braut Haaland og hans team, Julia Anne Hoyle og Rafaela Pimenta – og at dette var måten de svarte på. Samtidig gjorde vi nøye vurderinger av hvem som skulle ansvarliggjøres i hver sak – og ikke trekke fotballkjendisene inn i kontekster der de ikke fortjente å bli navngitt.

5 Konsekvenser

GRANSKNING: Den britiske skattedisiplinærnemnda - The Taxation Disciplinary Board (TDB) – åpnet granskning av selskapet Une Ltd, som ble opprettet i navnet til Erling Braut Haalands agent, Mino Raiola, ni måneder etter Raiolas død. Idet dette skrives, er saksbehandlingen ennå ikke over.

SKATTEDEBATT: Våre avsløringer av Erling Braut Haalands selskaper i Luxembourg, og faren Alfies flytting til Sveits, utløste skattedebatt og oppslag både i Dagsnytt 18, Aftenposten, Dagens Næringsliv, VG, i Finansavisen og her i Dagbladet.

DAGSORDEN I ENGLAND: Flere av våre avsløringer ble plukket opp i England. The Sunday Times siterte vår avsløring om selskapet Mino Raiola opprettet etter sin død, i artikkelen [Mino Raiola named as having 'control' in British company](#).

Den anerkjente fotballpodkasten The Price of Football [siterte både Raiola-avsløringen og regnskapsopplysninger vi avdekket om Mohamed Salah](#).

REDER TOK GREP: Den norske skipsrederen Kristian Jebsen gjennomgikk sitt kundeforhold til finansselskapet Whitmill på Jersey, etter at vi [avslørte at en av Asias mest kjente rømlinger hadde brukt selskapet](#) samtidig som Jebsen-familien hadde registrert en trust hos dem. Whitmill er selskapet som vi også fant ut at jobbet med flere Premier League-størrelser, samtidig som grunnleggeren på si hjalp en bedrageridømt russisk oligark.

6 Artikkelliste

30. mars	Eier tre selskaper i Luxembourg	db.no/78875997
19. mai	- Dette er veldig rart	db.no/79271724
19. mai	Erling Haalands ukjente hjelper	db.no/79271679
19. mai	Supergutten	db.no/79271650
1. juni	Dagbladet avslører:Pappa Haaland flytter til Sveits	db.no/79417503
2. juni	Slakter Alfie: - Følg reglene	db.no/79428451
10. juni	Oligark-striden	db.no/79271594
30. september	Spurt om pengene: - Nå går jeg	db.no/79703591
1. oktober	Jobbet for emiren av Qatar	db.no/79703952
2. oktober	Bildet forsvant etter få timer	db.no/79703761
14. oktober	Peker på Haalands skatteparadis	db.no/80097788
29. oktober	- Grådighet	db.no/80351886
3. november	Støtter Haaland: - Er de morsomme?	db.no/80427352
4. november	- Han vil være unik	db.no/80434656
6. november	Rømlingens penger: - Helt ukjent	db.no/79430903
26. desember	Ekspert avslører skattegrep	db.no/80203186
13. januar (Dagbladet papir: 28. desember)	Ukjente Graham (80) hjelper superstjernene	db.no/80203186